

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Zagreb, 21. srpnja 2022

Predlagatelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Predmet: Prijedlog uredbe o izmjeni i dopuni Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu

---

Na temelju članka 1. Zakona o ovlasti Vlade Republike Hrvatske da uredbama uređuje pojedina pitanja iz djelokruga Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, broj 136/21.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ donijela

U R E D B U

o izmjeni i dopuni Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu

Članak 1.

1. U Zakonu o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu („Narodne novine“, broj 116/18.), u članku 4. stavku 1. broj: „0,1“ zamjenjuje se brojem: „0,115“, broj: „0,14“ zamjenjuje se brojem: „0,161“ i broj: „0,155“ zamjenjuje se brojem: „0,178“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Ministar će odobriti izmjenu cijene udžbenika koji je u Katalogu odobrenih udžbenika (u daljnjem tekstu: Katalog), primjenom formule iz stavka 1. ovoga članka, ako je udžbenik u uporabi najmanje jednu nastavnu godinu i ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

- ako je došlo do promjene medijalne plaće u Republici Hrvatskoj za više od 10 % od dana objave javnog poziva temeljem kojeg je udžbenik uvršten u Katalog
- ako je od dana objave Kataloga došlo do povećanja cijena dobara i usluga za osobnu potrošnju u Republici Hrvatskoj mjerenih indeksom potrošačkih cijena za više od 5 % godišnje, a prema statističkim podacima Državnog zavoda za statistiku.“.

Članak 2.

U članku 9. stavku 2. iza podstavka 7. dodaje se podstavak 8. koji glasi:

- „- izmijenjenu maloprodajnu cijenu udžbenika, ukoliko je došlo do izmijene cijene udžbenika sukladno članku 4. stavku 3. ovoga Zakona.“.

Članak 3.

Ova Uredba stupa na snagu prvoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

KLASA:
URBROJ:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

OBRAZLOŽENJE

Zakonom o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu („Narodne novine“, broj 116/18) uređuje se postupak odobravanja, uvrštavanja u Katalog odobrenih udžbenika, izbora i povlačenja iz uporabe udžbenika i drugih obrazovnih materijala za učenike osnovnih i srednjih škola.

Frontalnim uvođenjem kurikulumu u osnovne i srednje škole 2019., 2020. i 2021. godine objavljeni su Javni pozivi za odobravanje korištenja udžbenika u školi i uvrštavanje udžbenika u Katalog odobrenih udžbenika. U istome razdoblju objavljuvani su Katalozi odobrenih udžbenika u kojima je, uza sve Zakonom propisane podatke koje Katalog mora sadržavati, istaknuta konačna maloprodajna cijena udžbenika.

S obzirom na trenutnu globalnu gospodarsku situaciju uvećani su troškovi proizvodnje udžbenika, a ponajviše cijena tiska. Tisak ima najveći udio od 34 % u ukupnom trošku proizvodnje udžbenika, a troškovi tiska samo u zadnjoj godini dana povećali su se za prosječno 70 %. Samo trošak papira uslijed globalnog poremećaja u lancu nabave povećao se za 80 % (cijena premazanog papira u arku 2021. – 5,36 kn/kg, a 2022. – 9,53 kn/kg ili povećanje za 78 %; cijena premazanog papira u roli 2021. – 4,20 kn/kg, a 2022. – 8,92 kn/kg ili povećanje za 112 %; prosječno je povećanje cijena premazanog papira 93 % u odnosu na cijene u 2021. godini; cijena nepremazanog *offsetnog* papira u arku i roli 2021. – 4,4 kn/kg, a 2022. – 6,73 kn/kg ili povećanje cijene za 53 %). Povećanje cijena zabilježeno je i kod ostalih potrošnih materijala u tisku: *offset* aluminijske ploče poskupile su za 45 %, tiskarska boja za 30 %, a tiskarsko ljepilo za 35 %.

Člankom 4. stavkom 1. Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu propisana je najveća dopuštena cijena udžbenika u osnovnoj školi te se računa prema sljedećoj formuli:

(satnica predmeta / ukupna satnica) * f * M

pri čemu je:

f – faktor koji za 1. – 4. razreda osnovne škole iznosi 0,1, za 5. i 6. razred iznosi 0,14, za 7. i 8. razred iznosi 0,155

M – medijalna neto plaća u Republici Hrvatskoj prema zadnjem izvješću Državnog zavoda za statistiku objavljenom do datuma objave Javnoga poziva.

Ovom se Uredbom predlaže uvećavanje faktora za izračun cijene udžbenika: broj „0,1“ zamjenjuje se brojem „0,115“, broj „0,14“ zamjenjuje se brojem „0,161“, broj „0,155“ zamjenjuje se brojem „0,178“ kako bi se cijene udžbenika uskladile s trenutnom gospodarskom situacijom.

Zakon o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu propisuje obvezne dijelove Kataloga odobrenih udžbenika, među kojima je i konačna maloprodajna cijena te se donošenjem Uredbe o izmjeni i dopuni Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu u slučaju izmijenjene maloprodajne cijene ista navodi u Katalogu.

Budući da važeći Zakon o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu ne propisuje mogućnost povećanja cijene udžbenika, donošenjem Uredbe o izmjeni i dopuni Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu omogućilo bi se uvećanje cijene udžbenika za osnovnu školu te uskladilo s trenutnim stanjem na tržištu.

Sredstva za nabavu udžbenika za učenike osnovnih škola planirana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2022. godinu i projekcijama za 2023. i 2024. godinu („Narodne novine“, broj 140/21 i 62/22), u okviru Razdjela 080 –Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Glave 05 –Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Programa 3701 –Razvoj odgojno obrazovnog sustava na aktivnosti, Aktivnost – A578045 SUFINANCIRANJE NASTAVNIH MATERIJALA I OPREME ZA UČENIKE OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA u iznosu od 158.000.000,00 kuna. Izmjenama faktora u članku 4. st. 1. Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu potrebna sredstva za nabavu udžbenika za učenike osnovnih škola uvećavaju se te procijenjeno iznose 181.000.000,00 kuna. Za provedbu predmetne Uredbe dodatna sredstva u visini 23.000.000,00 kuna osigurat će se preraspodjelom u okviru ukupnog limita razdjela 080 Ministarstvo znanosti i obrazovanja, u Državnom proračunu za 2022. godinu, u okviru glave 08005 - Ministarstvo znanosti i obrazovanja, programa 3701 RAZVOJ ODGOJNO OBRAZOVNOG SUSTAVA, aktivnosti A578045 SUFINANCIRANJE NASTAVNIH MATERIJALA I OPREME ZA UČENIKE OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA, izvora 11, odnosno ukupno u iznosu od 181.000.000 kn u 2022. godini. Navedena sredstva osigurat će se u okviru ukupnog limita razdjela 080 Ministarstvo znanosti i obrazovanja i u okviru Državnog proračuna za razdoblje 2023.-2025.

Člankom 14. stavkom 4. Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu propisano je da su udžbenici i drugi obrazovni materijali financirani sredstvima državnog proračuna, sukladno ovom članku, vlasništvo škole. Naputkom o načinu uporabe, vraćanja i obnavljanja udžbenika i drugih obrazovnih materijala financiranih sredstvima iz državnoga proračuna („Narodne novine“, broj 46/19) propisano je da je škola prilikom sklapanja ugovora o nabavi udžbenika dužna voditi računa o roku isporuke (početak nastavne godine).

Budući da su škole već pokrenule nabavu udžbenika za školsku godinu 2022./2023, a uvažavajući gore navedene argumente vezane uz povećanje troškova proizvodnje udžbenika, predlaže se donošenje Uredbe o izmjeni i dopuni Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu kako bi se osiguralo dovršenje postupka te nabava udžbenika do početka školske godine,. Slijedom iznesenoga predlaže se i stupanje na snagu ove uredbe prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

**TEKST ODREDBI ZAKONA O UDŽBENICIMA I DRUGIM OBRAZOVNIM
MATERIJALIMA ZA OSNOVNU I SREDNJU ŠKOLU KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 4.

(1) Najveća dopuštena cijena udžbenika u osnovnoj školi računa se prema sljedećoj formuli:
(satnica predmeta / ukupna satnica) * f * M
pri čemu je:

f – faktor koji za 1. – 4. razreda osnovne škole iznosi 0,1, za 5. i 6. razred iznosi 0,14, za 7. i 8. razred iznosi 0,155.

M – medijalna neto plaća u Republici Hrvatskoj prema zadnjem izvješću Državnog zavoda za statistiku objavljenom do datuma objave javnog poziva.

(2) Za udžbenike koji se sastoje od tiskanog i elektroničkog dijela udio cijene elektroničkog dijela udžbenika uređuje ministar pravilnikom sukladno komponentama elektroničkog udžbenika iz članka 3. stavka 6. ovoga Zakona.

(3) Ministar može odobriti korekciju cijene za elektroničke udžbenike ili elektroničke dijelove udžbenika koji su u Katalogu odobrenih udžbenika (u daljnjem tekstu: Katalog) ako su kumulativno ispunjeni sljedeći uvjeti:

- ako je udžbenik u uporabi najmanje jednu nastavnu godinu
- ako je udžbenik izmijenjen sukladno članku 3. stavku 4. ovoga Zakona
- ako je došlo do promjene medijalne neto plaće u Republici Hrvatskoj za više od 10 %.

(4) Najveća dopuštena masa udžbenika u osnovnoj školi računa se prema sljedećoj formuli:
(satnica predmeta / ukupna satnica) * m
pri čemu je:

m – najveća dopuštena masa svih obveznih udžbenika, koja za 1. – 4. razreda osnovne škole iznosi 3 kg, za 5. i 6. razred 5 kg, za 7. i 8. razred 6 kg.

(5) Ukupna satnica u formulama iz stavaka 1. i 4. ovoga članka odnosi se na ukupnu satnicu obveznih predmeta u pojedinom razredu osnovne škole.

(6) Najveća dopuštena cijena i masa udžbenika iz stavaka 1. i 4. ovoga članka ne odnosi se na udžbenike prilagođene za učenike s poteškoćama.

(7) Najveća dopuštena masa udžbenika iz stavka 4. ovoga članka ne odnosi se na udžbenike za nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina uvezene iz države matičnog naroda.

Članak 9.

(1) U Katalog se uvrštavaju samo udžbenici kojima je rješenjem ministra odobreno korištenje u školi.

(2) Katalog sadrži:

- naslov udžbenika, ime i prezime autora odnosno skupine autora
- imena recenzenta koji je proveo metodičku i stručnu recenziju
- podatak o rednom broju i godini izdanja
- puni naziv pravne osobe nakladnika ili izdavača
- nastavni predmet, razred, vrstu škole i program za koju je udžbenik odobren
- masu tiskanog udžbenika u gramima (g)
- konačnu maloprodajnu cijenu udžbenika uz istaknuti postotak cijene elektroničkog dijela.

(3) Svi podaci iz stavka 2. ovoga članka moraju biti naznačeni i u impresumu udžbenika.

(4) Ministarstvo na svojim mrežnim stranicama objavljuje izmjene Kataloga najkasnije do 1. lipnja.